

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt ved dom at frakende en person dansk indfødsret, hvis indfødsretten er erhvervet ved svig. Frakendelse skal kunne ske, hvis den pågældende i forbindelse med sin erhvervelse af indfødsretten forsætligt har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger, har fortiet relevante oplysninger eller i øvrigt har udvist svigagtigt forhold, og den udviste svig har været bestemmende for, at den pågældende fik indfødsret.

Lovforslaget blev fremsat den 10. oktober 2001 som lovforslag nr. L 38, men bortfaldt som følge af folketingsvalget den 20. november 2001. Forslaget genfremsættes ved nærværende lovforslag.

Da sager vedrørende indfødsret ved kongelig resolution af 27. november 2001 er overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, er der i lovforslagets bemærkninger henvist til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration de steder, hvor kompetencen efter indfødsretslovens ordlyd er tillagt justitsministeren.

2. Gældende ret

2.1. Grundlovens § 44

Efter grundlovens § 44 kan ingen udlænding opnå dansk indfødsret uden ved lov. Bestemmelsen antages at indebære, at lovgivningsmagten ikke kan overlade til andre at bestemme, hvilke udlændinge der kan opnå dansk indfødsret.

Det antages, at grundlovens § 44 ikke er til hinder for, at det ved lov overlades til administrative myndigheder eller til domstolene at træffe afgørelse om, at en person mister sin danske indfødsret. Som eksempel på en sådan ordning kan nævnes indfødsretslovens § 9 om løsning fra dansk indfødsret, jf. nærmere pkt. 2.2.2.

2.2. Indfødsretslovgivningen

2.2.1. Dansk indfødsret kan erhverves enten automatisk, ved afgivelse af en erklæring eller direkte ved lov.

Automatisk erhvervelse af indfødsret kan i henhold til indfødsretsloven ske i følgende tilfælde: Ved fødslen, jf. lovens § 1, ved såkaldt legitimation (forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab), jf. indfødsretslovens § 2, og ved adoption, jf. indfødsretslovens § 2 A.

Erhvervelse af dansk indfødsret ved afgivelse af særlig erklæring herom over for myndighederne kan ske i en række tilfælde, som er nævnt i indfødsretslovens §§ 3, 4, 10 B og 10 C – det gælder f.eks. ustraffede personer mellem 18 og 23 år, der har haft bopæl i Danmark i sammenlagt mindst 10 år, heraf mindst 5 af de seneste 6 år, og som erklærer, at den pågældende ønsker at få dansk indfødsret.

Endelig kan dansk indfødsret erhverves direkte ved lov, dvs. ved naturalisation efter indfødsretslovens § 6.

Dansk indfødsret, som erhverves ved erklæring eller ved naturalisation, tilkommer som hovedregel også den pågældendes børn.

2.2.2. Indfødsretsloven indeholder i §§ 7 og 8 bestemmelser om automatisk fortabelse af dansk indfødsret.

Efter indfødsretslovens § 7 fortabes dansk indfødsret af den, som frivilligt erhverver fremmed statsborgerret, eller som automatisk erhverver fremmed statsborgerret ved at indtræde i offentlig tjeneste i et andet land. Fortabelse af indfødsret efter § 7 omfatter som hovedregel også den pågældendes børn.

Efter indfødsretslovens § 8 fortaber danske statsborgere, som er født i udlandet og aldrig har boet her i landet, under visse betingelser indfødsretten ved det fyldte 22. år. Det kan dog efter ansøgning tillades, at indfødsretten bevares. Fortabelse af indfødsret efter § 8 omfatter også den pågældendes eventuelle børn, hvis de har erhvervet indfødsretten gennem den på-